

Betänkande Ny dataskyddslag (SOU 2017:39)

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) tillstyrker i huvudsak utredningens förslag till en ny lag och förordning med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

SKL delar utredningens bedömning av omfattningen av de bemyndiganden som medlemsländerna ges i dataskyddsförordningen att komplettera denna med nationell lagstiftning.

Förbundets ställningstagande

Rättslig grund 2 kap

2 § Erbjudande av informationssamhällets tjänster direkt till ett barn

Utredningen föreslår att en trettonårsgräns ska gälla vid samtycke till behandling av personuppgifter i samband med erbjudande av informationssamhällets tjänster som riktas direkt till ett barn. SKL anser att bestämmelsen är väl avvägd. Det finns skäl som talar för att antingen behålla den 16-årsgräns som gäller enligt förordningen eller sänka till 15 år, främst av hänsyn till skyddet för barnets integritet vid behandlingen av personuppgifter hos olika tillhandahållare av tjänster. Enligt vår bedömning är dock skälen för att sätta gränsen vid 13 år starkare, framför allt är barnets egen rätt till informations- och yttrandefrihet, som skyddas bl.a. i artikel 13 i FN:s barnkonvention, av stor vikt. Bestämmelsen kan också komma att få betydelse för grundskolan, t.ex. när elever söker information till skolarbeten. Förbundet instämmer i utredningens bedömning att avgränsningen av dataskyddsförordningens bestämmelse i artikel 8 är delvis otydlig. För samtycke till annan typ av behandling av personuppgifter än den som den aktuella bestämmelsen omfattar, gäller också att en omyndig har rätt att själv samtycka om denne uppnått sådan mognad att barnet kan antas förstå vad samtycket innebär, alltså en bedömning i det enskilda fallet. Vi instämmer i att harmonisering av de nationella bestämmelserna om åldersgräns bör eftersträvas, samtidigt som det redan nu är svårt att förutse om huvuddelen av medlemsländerna kommer att välja att avvika från huvudregeln i dataskyddsförordningen eller ej.

Administrativa sanktionsavgifter 7 kap

Dataskyddsförordningen överlåter till medlemsländerna att besluta huruvida sanktionsavgifter, som gäller automatiskt för den privata sektorn, även ska gälla för offentliga myndigheter och organ, artikel 83 p 7, och i så fall vilka maximibelopp som ska gälla. Utredningen har inte berört frågan huruvida kommunala hel- och majoritetsägda

företag, omfattas av förordningens huvudregel, men tycks ha utgått från att så är fallet eftersom man valt att inte jämställa dessa med myndigheter i 1 kap. 5 § i lagförslaget.

Förbundet instämmer i att det finns starka skäl för att sanktionsavgifter även bör kunna påföras myndigheter vid överträdelser mot dataskyddsförordningen. Sanktionsavgifter enligt dataskyddsförordningen omfattar överträdelser av ett stort antal av förordningens bestämmelser. För myndighetssektorn innebär brottsbalkens tjänstefelsansvar att överträdelse av förordningens bestämmelser, delvis, täcks av en straffrättslig sanktion. Men eftersom det ofta är svårt att koppla en viss överträdelse till en särskild anställd vid myndigheten som begått gärningen, blir denna form av sanktion betydligt mindre effektiv än en sanktion som drabbar den personuppgiftsansvariga myndigheten direkt.

När det gäller maximibeloppens storlek anser förbundet att dessa måste vara betydligt lägre än de som gäller direkt enligt förordningen för den privata sektorn, beroende på den offentliga sektorns finansiering med skattemedel och att avgifterna tillfaller staten. De föreslagna maximibeloppen bör också vara lägre än de som föreslås av utredningen. I vissa fall skulle en mycket hög sanktionsavgift enligt utredningens förslag vara en oproportionerligt kraftig sanktion. En hög sanktionsavgift som påförs en liten kommun eller en liten statlig myndighet kan påverka den myndighetens ekonomi påtagligt medan motsvarande avgift som påförs en stor kommun, ett landsting eller en stor statlig myndighet inte skulle påverka ekonomin alls eller endast marginellt. En sanktionsavgift skulle därför i vissa fall komma att utgöra en oproportionerligt kraftig sanktion. SKL instämmer i utredningens förslag om att de omständigheter som ska ligga till grund för sanktionsavgiftens storlek i det särskilda fallet bör vara desamma både för offentlig och privat sektor.

Sveriges Kommuner och Landsting

Anders Henriksson
Vice ordförande

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Landsting
2017-09-08

*Reservation Moderaterna, Styrelsen för Sveriges Kommuner och Landsting
2017-09-08*

Ny dataskyddslag (SOU 2017:38)

Vi anser att Sverige bör som övriga EU-länder och följa den enligt dataskyddsförordningens nuvarande ålder om 16 år. Vi anser att det är av yttersta vikt att vårdnadshavare är ansvariga för sina barns handlingar. I de undantag där det krävs för att skydda barn ska sekretess istället användas.